

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou v právní věci

žalobců: a) **J. L. B. T.** („žalobce“)
b) **S. A. D.** („žalobkyně“)
c) **S. E. B. A.** („druhá žalobkyně“)
všichni státní příslušnost: Bolívarovská republika Venezuela
všichni t. č. pobytem Pobytové středisko Zastávka, Havířská 514, 664 84
Zastávka

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 9. 2020, č. j. OAM-123/ZA-ZA11-P06-2019-I, č. j. OAM-123/ZA-ZA11-P06-2019-II, a č. j. OAM-124/ZA-ZA11-P06-2019,

takto:

- I. Věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 41 Az 54/2020, 41 Az 55/2020 a 41 Az 56/2020 *se spojují* ke společnému projednání s tím, že je Krajský soud v Brně nadále povede pod sp. zn. 41 Az 54/2020.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 1. 9. 2020, č. j. OAM-123/ZA-ZA11-P06-2019-I, č. j. OAM-123/ZA-ZA11-P06-2019-II, a č. j. OAM-124/ZA-ZA11-P06-2019, *se ruší* a všechny tři věci *se vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalobcům *se nepřiznává* právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovaný *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobci nesouhlasí s tím, že nesplňují podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Tvrdí, že situace ve Venezuele je natolik vážná, že by v případě jejich návratu mohla ohrozit jejich život a zdraví. Žalovaný naopak v jejich azylovém příběhu postrádá relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Svůj závěr opírá o několik zpráv o Venezuele. Krajský soud musel posoudit, zda tento závěr žalovaného má dostatečnou oporu ve správních spisech vedených k žádostem žalobců.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce a žalobkyně jsou manželé, druhá žalobkyně je jejich dcera. V únoru 2019 všichni požádali o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Důvodem jejich žádostí byly obavy o život vyplývající z celkových poměrů panujících ve Venezuele (nedostatek potravin, léků, rozšířená kriminalita a násilí atd.) ve spojení s problémy žalobce, který byl v minulosti univerzitním profesorem.
3. Podle žalovaného tyto důvody nepostačovaly pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Rozhodnutími ze dne 1. 9. 2020 č. j. OAM-123/ZA-ZA11-P06-2019-I (rozhodnutí ve věci žalobkyně), č. j. OAM-123/ZA-ZA11-P06-2019-II (rozhodnutí ve věci druhé žalobkyně) a č. j. OAM-124/ZA-ZA11-P06-2019 (rozhodnutí ve věci žalobce) žalobcům neudělil mezinárodní ochranu podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“).
4. Dne 12. 2. 2020 žalovaný seznámil žalobce s podklady pro vydání rozhodnutí. Podle příslušných protokolů se žalobci seznámili také s několika zprávami o zemi původu. Konkrétně se jednalo o zprávu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o lidských právech ve Venezuele, ze dne 5. 7. 2019; Informaci OAMP o bezpečnostní a politické situaci ve Venezuele ze dne 8. 8. 2019 a Zprávu Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF) o Venezuele ze září 2019.
5. V napadených rozhodnutích pak žalovaný konstatuje, že tyto zprávy jsou součástí spisového materiálu vedeného k žádostem žalobců o mezinárodní ochranu. S těmito zprávami žalovaný ve svých rozhodnutích pracuje, na několika místech na ně odkazuje. Při konfrontaci s obsahem protokolů o pohovorech žalobců však žalovaný dospěl k závěru, že žalobcům ve vlasti nehrozí pronásledování ani vážná újma. Zároveň v jejich případě neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

6. Žalobci namítají, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav a jejich žádosti o mezinárodní ochranu posoudil nesprávně. S odkazem na zprávy o zemi původu poukazují na poměry panující ve Venezuele, i na problémy, kterým v minulosti čelili. Zejména s odkazem na celkovou bezpečnostní a politickou situaci ve Venezuele, spojenou s masivním porušováním lidských práv v kontextu humanitární krize, žalobci dovozují splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany, případně humanitárního azylu.
7. Žalovaný nesouhlasí se žalobními námitkami. Obecně špatná situace ve Venezuele dopadá na veškeré obyvatelstvo a je srovnatelná se situací v zemích Afriky či jižní Asie. Sama o sobě však nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Pokud by žalobci neuváděli další skutečnosti, situace ve Venezuele by spíše mohla být důvodem pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, protože se žalobci snaží uniknout situaci

všeobecné nouze. Pokud jde o neudělení humanitárního azylu, žalovaný odkázal na jeho nenárokovost a své správní uvážení.

IV. Posouzení podstaty věci krajským soudem

8. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. O žalobě krajský soud rozhodl bez jednání, v souladu s podmínkami podle § 51 a § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
9. V průběhu řízení před krajským soudem došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, které byly věci původně přiděleny, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byly tyto věci přiděleny novému samosoudci.
10. Vzhledem k tomu, že žalobci jsou rodina a jejich věci spolu skutkově souvisí, krajský soud výrokem I. tohoto rozsudku spojil všechny tři věci ke společnému projednání a rozhodnutí (§ 39 odst. 1 s. ř. s.).
11. Žaloby jsou *důvodné*, byť z jiných, než žalobci prezentovaných důvodů. Žalovaný se totiž ve všech věcech dopustil vady, která brání přezkumu napadených rozhodnutí a k níž soud musel přihlédnout z úřední povinnosti.
12. Mezi stranami je spor o správnosti skutkového závěru žalovaného, že důvody, které žalobci prezentovali ve svých žádostech o mezinárodní ochranu, nemohou v kontextu informací o zemi původu obsažených ve správním spisu vést k udělení mezinárodní ochrany.
13. Při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu má žalovaný povinnost shromáždit přesné a aktuální informace z různých zdrojů o zemi původu žadatele. Ty se pak stávají jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí [§ 23c písm. c) zákona o azylu] a *musí být součástí správního spisu*. V případě žalobců však žalovaný nedal těmto požadavkům zadost.
14. *Informace o zemi původu, z nichž žalovaný při vydání napadených rozhodnutí vycházel, totiž nejsou obsahem správních spisů vedených k žádostem žalobců o mezinárodní ochranu.* Skutková zjištění, která žalovaný ze zpráv o zemi původu učinil, proto nemají ve správním spisu oporu. To ovšem krajskému soudu znemožňuje přezkoumat správnost těchto skutkových zjištění a posoudit důvodnost námitek žalobců. Žalovaný se tedy dopustil vady, pro kterou soud musí přistoupit ke zrušení napadených rozhodnutí.
15. Je přitom zřejmé, že *nejde pouze o administrativní pochybení při vedení správního spisu*, které by soud mohl vyřešit dodatečnou výzvou k předložení dotčených zpráv. Podle spisového přehledu založeného ve spisech žalobců, předmětné zprávy nikdy obsahem spisu nebyly.
16. Krajský soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2008, č. j. 1 Afs 7/2008-91, ve kterém Nejvyšší správní soud ve vztahu k chybějícím podkladům ve spisu uvedl: „spisy jsou přitom v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu esenciálním důkazním prostředkem, z něhož krajský soud vychází, neboť při své činnosti také zjišťuje, zda obsah správního spisu je dostatečnou oporou pro žalobou napadené rozhodnutí. Předložení správních spisů nelze v tomto kontextu vnímat jinak, než že budou předloženy úplné a kompletní spisy: už z toho důvodu, že krajský soud má dle § 76 odst. 1 a 2 s. ř. s. možnost rozhodnout ve věci bez nařízení jednání (v těchto situacích

pak zjišťuje skutkový stav pouze z těchto spisů). Předložení správních spisů je (spolu s vyjádřením k žalobě) základní obranou žalovaného proti podané žalobě. *Pokud správní orgán nepředloží kompletní spis, vystavuje se nebezpečí, že krajský soud rozhodne v jeho neprospěch, a to jen z toho důvodu, že určitý dokument, který mohl rozhodnutí soudu zcela zvrátit, není ve spisu založen. Soud totiž vždy vychází z předpokladu (pokud opak není zcela zřejmý – pak je povinností soudu vyzvat správní orgán k doplnění spisového materiálu), že správní spis byl předložen ve své úplné podobě.* Takový postup může být sice vnímán jako poměrně tvrdý, zvláště pokud k nezařazení příslušného dokumentu do spisu došlo jen omylem, avšak je zcela v souladu s principem rovnosti zbraní mezi správním orgánem a žalobcem, který je správnímu soudnictví (na rozdíl od správního řízení) vlastní, jakož i s principem „nechť si každý střeží svá práva“. Předložení neúplného správního spisu pak nelze v žádném případě klást k tíži žalobce, ale je to správní orgán, který musí nést následky svého pochybení“ (zdůraznění doplnil krajský soud).

V. Závěr a náklady řízení

17. Protože skutkový stav, který žalovaný vzal za základ napadených rozhodnutí, nemá oporu ve spisech, výrokem II. krajský soud zrušil napadená rozhodnutí bez jednání [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Jak věc žalobce, tak věc obou žalobkyň pak žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
18. V dalším řízení bude povinností žalovaného odstranit vytýkanou vadu řízení tím, že podloží své skutkové závěry aktuálními a relevantními informacemi o zemi původu žalobců a tyto řádně založí do správních spisů. Vzhledem k době, která od vydání napadených rozhodnutí uplynula, bude žalovaný muset zvážit, zda informace, z nichž vycházel, i nadále splňují kritérium aktuálnosti.
19. Žalobci sice byli ve věci úspěšní, ale žádné náklady nevyčíslili. Proto jim je krajský soud nepřiznal. Žalovaný úspěšný nebyl. Právo na náhradu nákladů řízení mu ani nevzniklo (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 7. října 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce